17 Ιουνίου 2022

Λόγοι Διδαχής – Υπομονή (Άγιος Εφραίμ Κατουνακιώτης)

Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Άγ. Εφραίμ Κατουνακιώτης / Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Ορθοδοξία και Ορθοπραξία

Ἄχ, τί νὰ σᾶς πῶ τώρα. Νὰ σᾶς πῶ καὶ αὐτό, καίτοι αὐτὸ εἶναι ἕνα ἀπόρρητο τῆς ζωῆς μου, ἀλλὰ γιὰ τὴν ἀγάπη σας, νὰ ποῦμε, γιατί κι ἐσεὶς ἀνηψάκιά μου εἴσαστε, θὰ σᾶς τὸ πῶ.

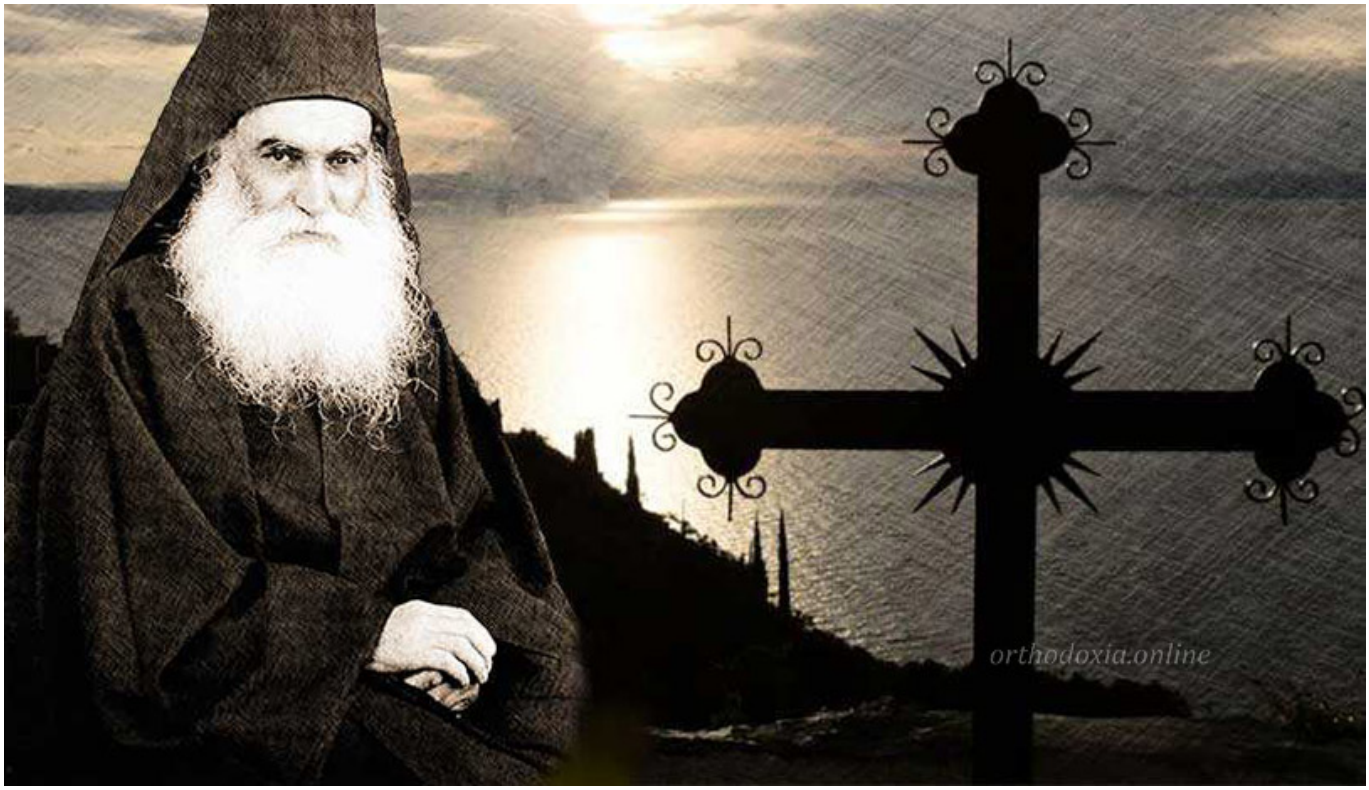

Τὸ ἔκζεμα τὸ ὁποῖο ἔχω, αὐτὴν τὴν πληγὴ ποὺ ἔχω στὸ ποδάρι, τὸ ‘χῶ ἀπὸ δεκαπέντε χρονῶν. Δοκίμασα διάφορα φάρμακα, τίποτε. Τώρα ποὺ πέρασε ἡ ἡλικία, τότες περισσότερο ἐπιδεινώθη τὸ πράγμα. Καθήμενος στὸ κρεβάτι, τὸ ὀνομάζω τὸ “κρεβάτι τοῦ πόνου” ἐγώ. Διότι νὰ καθίσω ὅπως καθόσαστε ἐσεῖς, δὲν μπορῶ. Θὰ καθίσω λίγο, δὲν μπορῶ, κατεβαίνουν τὰ αἵματα καὶ πονάει περισσότερο ἡ πληγή, ἐνῶ ἔτσι, τρόπον τινά, ἂν βάλεις κι ἕνα μαξιλάρι καὶ σηκώσεις λιγάκι τὸ ποδάρι πιὸ ψηλά, κατεβαίνουν κάτω τὰ αἵματα καὶ ἐλαφρώνεται ὁ πόνος. Ε, τὴ νύχτα προσπαθῶ ἔτσι νὰ ἐλαφρώσω τὸν πόνο.

Ἀλλὰ καθήμενος ἐδῶ μοῦ δημιουργήθηκε καὶ κύστη κόκκυγος. Ὅταν τὸ σκέπτεσθε αὐτό, εἶναι τὸ πλέον φρικωδέστερο, νὰ ποῦμε. Διότι εἶναι... πολὺ πόνο! Πῶς νὰ καθίσεις, βρὲ παιδί μου; Πῶς νὰ καθίσεις; Στὸ κρεβάτι κάθεσαι, θὰ καθίσεις λίγο ἔτσι, θὰ καθίσεις λιγάκι δεξιά, λιγάκι ἀριστερά. Ὑπομονή· γυρίζεις δεξιά. Δεξιὰ ὁ γλουτὸς ἐκεῖ σὲ πονάει, μετὰ ἀπὸ μισῆ ὥρα σὲ πονάει, σὲ τσούζει, σὲ προειδοποιεῖ ὅτι θ’ ἀνοίξει πληγή. Γυρίζεις ἀριστερά. Πάλι μισῆ ὥρα ποὺ κάθεσαι ἀριστερά, πάλι σὲ τσούζει, σὲ πονάει, σὲ εἰδοποιεῖ ὅτι θ’ ἀνοίξει πληγή. Μὰ ἐδῶ θ’ ἀνοίξει πληγή, δεξιὰ θ’ ἀνοίξει πληγή, ἀριστερὰ θ’ ἀνοίξει πληγή, ἔτσι ἀνάσκελα πού κάθεσαι πάλι πληγῆ προμηνύει· ε, τότες ἐγὼ πῶς νὰ καθίσω; Δοκίμασα νὰ καθίσω μπρούμυτα, μὰ μπρούμητα μπορεῖς νὰ καθήσεις;

Ὑπομονή, ὑπομονή, ὑπομονή, ὑπομονή, ἐωσότου μία φορὰ δὲν ἄντεξα κι ἔπεσα σὲ ἀπόγνωση! Μόνο ποὺ τὸ σκέπτεσαι, ἡ ἀπόγνωση εἶναι φρίκη, εἶναι γεύση κολάσεως, γεύση γεέννης, νὰ ποῦμε. Σὰν νὰ ἔχω τώρα τοῦτα ἐδῶ, πῶς νὰ

περπατήσω, νὰ πηδήξω νὰ βγῶ ἀπ’ ἔξω, πῶς νὰ τὸ κάνω νὰ φύγω, πῶς νὰ βγῶ; Μὲ κράτησε ἔξι ἕως ἑφτὰ λεπτά.

Μέσα στὸν πόνο, μέσα στὴν ἀπόγνωση, μέσα στὴν ἀπελπισία ποὺ βρισκόμουνα, στὴ συνοδεία μου δὲν ἔλεγα τίποτες. Μία λεπτὴ φωνὴ ἄκουσα, σὰν αὔρα λεπτή, νὰ ποῦμε, ὅτι: «Ἔτσι σὲ θέλει ὁ Θεός». Μὲ αὐτὸ ἔτσι σὰν νὰ πῆρα μία βαθιὰ ἀναπνοή· ε, νά’ ναι εὐλογημένο, ἀφοῦ μὲ θέλει ὁ Θεός, νὰ ‘ναὶ εὐλογημένο· μὰ δώσ’ μου καὶ ὑπομονή, γιατί δὲν ἀντέχω ἐγὼ τώρα.

Τί νὰ κάνω, νὰ βγῶ ἔξω νὰ κάνω ἐγχείρηση; Ὅλοι σου λένε, ἐγχείρηση νὰ κάνεις, ἐγχείρηση νὰ κάνεις. Πῶς νὰ βγῶ ὅμως; Ἐδῶ θὰ μπῶ στὸ αὐτοκίνητο, θὰ πάω, ἀλλὰ καὶ στὸ αὐτοκίνητο δὲν σὲ τραντάζει; Σηκώνομαι ἀπελπισμένος ἔτσι καὶ πηγαίνω στὸ καντηλάκι τῆς Παναγίας, καὶ τὸ καντηλάκι τῆς Παναγίας κι αὐτὸ θαυματουργὸ εἶναι· πῆρα λίγο βαμβάκι κι ἔρχομαι στὸ δωμάτιο, ἀλοίβω τὸ μέρος ποὺ εἶναι ἡ κύστη κόκκυγος καὶ δεξιὰ καὶ ἀριστερά τους γλουτοὺς τὴν πρώτη μέρα. Τὴ δεύτερη μέρα πάλι, τὴν τρίτη μέρα ἄφαντα γινήκαν ὅλα. Ἐθαυματούργησε ἡ Παναγία! Τώρα κάθομαι ὧρες ὁλόκληρες, δὲν μὲ πονάει οὔτε γλουτὸς οὔτε κύστη κόκκυγος.

Καὶ εἶναι σὰν μία βεβαίωση, νὰ ποῦμε, αὐτὰ τὰ βιβλία τοῦ Γέροντος Ἰωσὴφ ποὺ λὲν -καὶ τὸ πρῶτο καὶ τὸ δικό σας καὶ τοῦ Φιλοθεΐτη- ὑπομονὴ στάς θλίψεις. Ὑπομονή. Σ’ ὅλο τὸ βιβλίο ἀναπτύσσεται, νὰ ποῦμε, τὸ ρητὸ «ὑπομονὴ στάς θλίψεις». Καὶ τὸ παίρνει ὁ Γέροντάς σας καὶ ὁ ἄλλος ὁ Ἡγούμενος καὶ τὸ ἀναπτύσσει σὲ διάφορες λεπτομέρειες.

Ναί, ἀλλὰ ἡ Σκέπη τῆς Παναγίας πάντα ὑπάρχει, ἀλλὰ δὲν τὴ βλέπουμε. Τότες τὴ βλέπουμε, ὅταν πρόκειται νὰ πέσουμε μέσα στὸ χάος, στὴν ἄβυσσο. Ὅταν πρόκειται νὰ πέσουμε, τότες βλέπουμε τὴ Σκέπη τῆς Παναγίας ποὺ μᾶς ἀπαλλάσσει ἀπὸ τὸ νὰ πέσουμε σ’ αὐτὴν τὴν καταβόθρα, νὰ ποῦμε.

Καὶ ὄχι μόνο αὐτό, ἀλλὰ τὸ κυριότερο ὅταν ἐσταμάτησε, τὴν τρίτη μέρα ποὺ ἔφυγαν οἱ πόνοι ὅλοι, μία χαρὰ κυκλοφόρησε μέσα μου, σὰν μία πληροφορία ὅτι ὁ Θεὸς ἀπὸ τὴν πολλή Του ἀγάπη, τὴν ἄμετρο ἀγάπη Του, τὴν φανέρωσε στὸ νὰ μοῦ δώσει τὴν πληγὴ κάτω στὸ ποδάρι. Καὶ δὲν χόρταινα νὰ εὐχαριστῶ, νὰ δοξάζω, νὰ ὑμνολογῶ, νὰ εὐγνωμονῶ τὸν Θεὸ πού μοῦ ‘δωσε τὴν πληγή. Ὡς δεῖγμα τῆς ἀγάπης Του μοῦ ‘δωσε τὴν πληγὴ αὐτὴ στὸ ποδάρι. Δὲν χόρταινα, μέρα-νύχτα χαιρόμουνα καὶ δοξολογοῦσα: «Ἡ ἀγάπη Σου ἡ μεγάλη σ’ αὐτὸ φανερώθηκε· μὰ πῶς νὰ Σὲ δοξολογήσω, μὰ πῶς νὰ Σ’ εὐχαριστήσω, μὰ πῶς νὰ πῶ. Ἡ ἀγάπη Σου ἐμένα τὸν ἐλεεινό, τὴν βρῶμα, ὁ Θεὸς ὁ ἄπειρος, τὸ Αἰώνιον, τὸ Ἀτελεύτητον, ἐμένα ἀγάπησες; Μὰ τί εἶδες σὲ μένανε; Δοξάζω τὴν Δόξα, δοξάζω τὸ Ἐλεῆμον, τὸ Οἰκτίρμον», ἔλεγα, τώρα δὲν μπορῶ νὰ πῶ τέτοια ὥρα, δὲν μπορῶ νὰ πῶ ὅπως

ἔλεγα τότες. Τρεῖς μέρες, μετὰ ἀπὸ τρεῖς μέρες σταμάτησε.

Γι’ αὐτὸ καλὰ εἶναι οἱ θλίψεις, καλὰ εἶναι τὰ βάσανα, καλὰ εἶναι οἱ στενοχώριες, ξέρει ὁ Θεὸς γιατί τὶς δίνει. Γιατί ἔτσι περισσότερο πλησιάζουμε στὸν Θεό, μὲ τὶς θλίψεις, μὲ τὰ βάσανα. «Κύριε, ἐν θλίψει ἐμνήσθημέν Σου», λέει (Ἥσ. 26,16). Μὲ τὶς θλίψεις πλησιάζουμε. Ὁ Θεὸς μᾶς ἀφαιρεῖ τὶς θλίψεις; «Ὁ φεύγων πειρασμὸν ἐπωφελεῖ, φεύγει ζωὴν αἰώνιον», λέει. Ἔτσι εἶναι.

Γι’ αὐτὸ ὁ ἄνθρωπος νὰ μὴν ἀπελπίζεται, νὰ μὴν ἔρχεται σὲ ἀπόγνωση γιὰ τὴ μία ἀποτυχία. Διότι δὲν γνωρίζεις ποιὸ εἶναι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ὅταν τὸ γνωρίσεις τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, κάνεις ὑπομονή, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ δὲν εἶναι πάντοτε γλυκό, εἶναι καὶ πικρό, εἶναι καὶ πικρό! «Τὸ ποτήριον, οὐ μὴ πίω αὐτό;» λέει. «Δὲν θὰ τὸ πιῶ τὸ ποτήρι, Πέτρο;» λέει. «Θὰ τὸ πιῶ τὸ ποτήρι», καὶ τὸν ὀνόμασε καὶ σατανᾶ, «ὕπαγε ὀπίσω μου, σατανᾶ, τὸ ποτήριον ὅ δέδωκε ὁ Πατήρ, οὐ μὴ πίω αὐτό;» (Ἰω. 18,11). Ἔτσι εἶναι. Ναί, ἀλλὰ διὰ μέσου τοῦ Σταυροῦ ἦρθε ἡ Ἀνάστασις. «Ἰδοὺ γὰρ ἦλθε διὰ τοῦ Σταυροῦ χαρὰ ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ»· διὰ μέσου τοῦ Σταυροῦ.

Καὶ ὁ ἅγιος Χρυσόστομος ἐπαινεῖ τὸν Ἰὼβ ὄχι στὸν πρότερό του βίο, ποὺ ἦταν ἐλεήμων, οἰκτίρμων, ποὺ ἦταν φιλόξενος, ποὺ ἦταν τῆς προσευχῆς ἄνθρωπος, ὄχι. Τὴν ὑπομονὴ ποὺ ἔκανε στὴ μεγάλη δοκιμασία ποὺ τοῦ παρεχώρησε ὁ Θεός, στὸν πειρασμό, στὴν ἀσθένειά του. Ἡ ἀσθένεια αὐτὴ ἔκζεμα ἦταν, ὅλο τὸ σῶμα του τὸ ‘ξύνε κι ἔβγαζε ἰχώρα, πύον ἔβγαζε. Ἐκεῖ ἐπαινεῖ περισσότερο ὁ ἅγιος Χρυσόστομος τὸν Ἰώβ. Ἀλλὰ «τὴν ὑπομονὴν Ἰὼβ ἠκούσατε» (Ἰακ. 5,11).

Ἐγὼ σᾶς ἔχω πεῖ ὅτι κάποτε μὲ πλησίασε μία Γερόντισσα ἐκεῖ καὶ λέει:

-Θέλω νὰ ἐξομολογηθῶ.

-Μὰ ἐγὼ δὲν ἐξομολογῶ τοὺς καλογήρους, θὰ ἐξομολογήσω καλογριές;

-Ὄχι, θέλω νὰ πῶ τὸν λογισμό μου, λέει.

-Ε, πὲς τὸν λογισμό σου.

Ἀφοῦ εἶπε κι ἐκείνη τὰ βάσανά της -γιατί πάντα βάσανα θὰ σοῦ πεῖ, δὲν θὰ σοῦ πεῖ χαρὲς- λέει: «Εἶδα σὰν ἕνα ὅραμα, ὅτι πάνω σ’ ἕνα βουναλάκι καθόντουσαν οἱ Πατριάρχαι Ἀβραάμ, Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ. Καὶ λέω:

-Οἱ Πατριάρχαι εἴσαστε;

-Ναί, λένε, Ἀβραάμ, Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ.

-Νὰ ‘ρθῶ κι ἐγὼ ἐκεῖ;

-Ἔλα.

-Ἀπὸ ποῦ νὰ ‘ρθῶ;

-Νά, ἀπὸ ΄κεῖ, ἀπ’ τὸν δρόμο.

-Δὲν βλέπω κανέναν δρόμο.

-Ἐκεῖ εἶναι, ψάξε νὰ τὸν βρεῖς.

-Μά, δὲν βλέπω δρόμο.

-Ψάξε, βρὲ εὐλογημένη, ψάξε καὶ θὰ τὸν βρεῖς.

-Μά, αὐτὸς ὁ δρόμος εἶναι δεκαπέντε πόντους, πῶς θὰ περάσω; Ὅλο ἀγριοπούρναρα καὶ ἀγκάθια. Θὰ σχίσω τὰ φορέματά μου, θὰ ματώσω τὰ ποδάρια μου.

-Ά, κι ἐμεῖς ἀπὸ ‘κεῖ περάσαμε καὶ ἤρθαμε ἐδῶ πάνω.»

Τὸ πράγμα θέλει νὰ πεῖ ὅτι διὰ μέσου τῶν θλίψεων, διὰ μέσου τῶν στενοχωριῶν, διὰ μέσου του αἵματος, ὁ ἄνθρωπος θ’ ἀνέβει στὸν οὐρανό. Μὲ ἀμεριμνία καὶ μὲ ἄνεση, μὲ αὐτοκίνητο δὲν πᾶμε, πάτερ, στὸν Παράδεισο. Θὰ δώσεις αἷμα, νὰ πάρεις πνεῦμα.

Ἔξω αὐτὴ ἡ Γερόντισσα, νὰ ποῦμε, δὲν ἀναφέρω τ’ ὄνομά της. Καρκίνο, ἐγχειρήσεις, τοῦτο, ἐκεῖνο, αὐτὸ κι ὅμως προσευχομένη εἶδε τὴν Παναγία στὸ θρόνο της. «Περάστε οἱ ὅσιοι», λέει. Ὅλοι οἱ ὅσιοι πέρασαν μπροστὰ σὰν παρέλαση, στὴν Παναγία. «Περάστε οἱ μεγαλομάρτυρες».

Αὐτὴ καθότανε ἐκεῖ, Γερόντισσα ἦταν, Ἡγουμένη. Καὶ στὸ τέλος πῆγε, ἔβαλε μετάνοια φίλησε τὸ χέρι τῆς Παναγίας, ἦταν ἕνα βελοῦδο! Καὶ ἡ Παναγία τῆς εἶπε: «Ὑπομονή, ὑπομονή, ὑπομονή», καὶ ξύπνησε, νὰ ποῦμε. Δηλαδὴ ἂν θέλεις νὰ εἶσαι μαθήτρια καὶ μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ, θ’ ἀνέβεις κι ἐσὺ ἀπάνω στὸ Σταυρό.

Ἀπαλλαγῆ κανένας Ἅγιος δὲν ἐζήτησε ἀπὸ τὸν Θεό. Ὑπομονὴ νὰ χαρίσει. Ἂν κάνεις ὑπομονὴ θὰ ‘χεῖς καὶ λιγάκι μισθό, ἂν θὰ ‘χεῖς ἀπαλλαγῆ, δὲν ἔχεις τίποτες, μισθὸ δὲν ἔχεις.

Ἐγὼ εἶχα μία ξαδέρφη, ἡ ὁποία ἔπαθε τὸ μυαλό της καὶ ὑπέφερε, νὰ ποῦμε. Περίπου μετὰ ἀπὸ εἴκοσι χρόνια πέθανε. Πιστεύσατε μέ, τὴν εἶδα μέσα στὰ τάγματα τῶν

ἀγγέλων· μαζὶ μὲ τοὺς ἀγγέλους ὑμνολογοῦσε τὴν Ἁγία Τριάδα! Ἀκοῦτε; Λίγη ὑπομονὴ ποὺ ἔκανε στὴ λύπη, στὴ θλίψη. Δὲν μποροῦσε, εἶχε ἔτσι σὰν μία παραλυσία καὶ δὲν μποροῦσε οὔτε τὸν ἑαυτό της νὰ περιποιηθεῖ. Καὶ ἐν τούτοις ὅμως τὴν ὑπομονὴ ποὺ ἔκανε σ’ αὐτὸν τὸν πειρασμό, ποὺ τὸν ἔδωσε ὁ Θεὸς βέβαια, καὶ ποὺ τὴν ἀξίωσε ὁ Θεός! Μέσα στὰ ἀγγελικὰ τάγματα, μέσα κι αὐτή. Βρέ, Βασιλική, λέω, τέτοια δόξα ἠξιώθη! Ὑμνολογοῦσε μαζὶ μὲ τοὺς ἀγγέλους τὴν Ἁγία Τριάδα.

Πηγή: agiazoni.gr